

Järelevalvenõukogu aruanne

Audiitortegevuse järelevalve nõukogu

2011

Audiitorkogu majandusaasta aruanne

Audiitortegevuse järelevalve nõukogule (edaspidi *järelevalvenõukogu*) esitati 21. oktoobril 2011. aastal Audiitorkogu juhatuse poolt koostatud Audiitorkogu majandusaasta (1.07.2010 – 30.06.2011) aruanne ja revisjonikomisjoni koostatud revisjonikomisjoni aruanne. Järelevalvenõukogu vaatas majandusaasta aruande ja revisjonikomisjoni aruande läbi nende esitamise järgselt. Järelevalvenõukogu esimees kohtus 2 korral revisjonikomisjoniga, saamaks infot revisjonikomisjoni tegevuse ja revisjoni käigus teostatud kontrolliprotseduuride sisu, ulatuse ja mahu kohta. Revisjonikomisjon kogunes aruandeperioodi kestel 3 korral. 28.10.2011 koostati revisjonikomisjoni tööplaani aruandeaastaks. 22.02.2011 saadi ülevaade juhatuse tegevusest seoses Audiitorkogu presidendi tagasiastumisega, Audiitorkogu majandusarvestuse korraldamisest eurole ülemineku järgselt, samuti tutvustati revisjonikomisjonile juhatuse liikmete vahelist tööjaotust ja vastavaid kureerimisvaldkondi ning juhatuse ettevalmistatud Audiitorkogu sisest regulatsiooni, sh finantstehingute teostamise korra ning töölähetuste kulude hüvitamise ja päevaraha maksmise korra projekti. 9.09.2011 kontrolliti juhatuse poolt koostatud Audiitorkogu majandusaasta aruannet.

Järelevalvenõukogu kiidab heaks juhatuse koostatud majandusaasta aruande.

Järelevalvenõukogu tegevus

Järelevalvenõukogu suurimat tähelepanu on pälvinud Audiitorkogu institutsioonide tegevuspõhimõtete ja -rutiinide kujundamine, samuti Audiitorkogu sisese regulatsiooni väljatöötamine ja kinnitamine.

Kutseeksami korraldamine ja liikmelisus Audiitorkogus

8. märtsil 2010 jõustunud audiitortegevuse seaduse (edaspidi *AudS*) redaktsioon nägi ette rakendussätte, mille kohaselt vandeaudiitori kutse saanud isik, kes on audiitorite nimekirja kantud enne 8.03.2010, annab *AudS* § 31 lõikes 1 sätestatud vande. 8.03.2010 sai vandeaudiitori kutse 363 audiitorit, kellest 352 andsid üleminekusättes ette nähtud vande. Järelevalvenõukogu võttis neist viimase vastu 3.09.2010. Tuginedes *AudS* § 32 lõike 1 punktile 1 ja § 124 lõike 1 punktile 19 otsustas järelevalvenõukogu 16. juunil

2010. aastal võtta ära vandeaudiitori kutse 11-lt vandeaudiitori kutse saanud isikult, kes olid vandeaudiitori vande jätnud mõistliku aja jooksul andmata. Vande andmisest loobumisega vähenes Audiitorkogu vandeaudiitoritest liikmeskond ca 3% võrra.

Järelevalvenõukogu otsustas 18. mail 2011 nimetada arvestusala eksperdi kutseeksami eksamikomisjoni 10 liiget ja 4. oktoobril 2011 ühe liikme. Eksamikomisjoni liikmed on: **Marten Amjärv**, **Laile Kaasik**, **Sander Kallasmaa**, **Enn Leppik**, **Eeli Lääne** (Riigikontrolli esindaja), **Maire Otsus-Carpenter** (Finantsinspektsiooni esindaja), **Monika Peetson**, **Ivo Raudjärv** (Eesti Maksumaksjate Liidu esindaja), **Marika Taal** (Rahandusministeeriumi esindaja), **Triin Tats** (Eesti Siseaudiitorite Ühingu esindaja) ja **Erki Uustalu** (Eesti Maksumaksjate Liidu esindaja). Eksamikomisjoni esimeheks nimetati Marika Taal.

Vastavalt audiitortegevuse seaduse §-le 15 moodustatakse eksamikomisjon vähemalt viieliikmelisena. Eksamikomisjoni liikmed ja esimehe nimetab ning kutsub tagasi AJN. Eksamikomisjoni liikme volituste tähtaeg on kolm aastat eksamikomisjoni liikmeks nimetamisest arvates. Eksamikomisjoni töökord sätestatakse kutseeksami korras. Eksamikomisjoni esimees korraldab eksamikomisjoni tegevust ja selle asjaajamist.

Regulatiivne tegevus

Järelevalvenõukogu on osalenud järgmiste kordade väljatöötamises ja need kinnitanud:

Audiitorkogu sisene regulatsioon	Kinnitatud	Jõustumine
Audiitorkogu liikme tegevusaruande ja läbipaistvusaruande koostamise, esitamise ja avaldamise kord (2010)	30.06.2010	1.07.2010
Vandeaudiitori kutsetegevuse standardid (44 tk)	15.09.2010	14.12.2010
VKS eessõna (EE) ja kindlustandvate teenuste rahvusvaheline raamistik (EE)	10.12.2010	14.12.2010
Kvaliteedikontrolli kord	14.06.2011	15.06.2011
Tegevusaruande ja läbipaistvusaruande koostamise, esitamise ja avaldamise kord (2011)	14.07.2011	15.07.2011

Tabel 1. Audiitorkogu sisese regulatsiooni kinnitamine ja jõustumine

Järelevalvenõukogu õigusaktid, mis on Audiitorkogu liikmetele üldkehtivad, avaldatakse üldkasutatavas arvutivõrgus oleval Audiitorkogu kodulehel.

Järelevalveline tegevus

Korraldades järelevalvet avalikes huvides, peab järelevalvenõukogu väga oluliseks kõigi normiadressaatide ühetaolist allutatust kvaliteedikontrollile. 15.06.2011 jõustunud

kvaliteedikontrolli korra kohaselt on uue korra jõustumise järgseks esimeseks kvaliteedikontrolli kontrolliperioodiks ajavahemik 2009. aasta 1. juulist 2011. aasta 30. juunini ja kvaliteedikontrolli läbiviimise perioodiks ajavahemik 2011. aasta 1. juulist 2012. aasta 30. juunini.

Järelevalvenõukogu otsustas 15. detsembril 2010 ja 4. oktoobril 2011 nimetada sõltumatuks vaatejaks **Marten Amjärv** (Audiitorkogu järelevalvespetsialist), **Raivo Linnas** ja **Mare Kingo**.

Sõltumatu vaateja osalemine on vajalik kvaliteedikontrolli süsteemi sõltumatuse tagamiseks ja järelevalve teostamiseks kvaliteedikontrolli menetluse üle. Sõltumatu vaateja ülesandeks on kontrollida juhatuse ja kvaliteedikontrolli töörühma tegevust, sh valimite koostamist, töörühma moodustamist ja sõltumatust, töö ulatuse ja mahu piisavust ja kehtestatud regulatsioonidest kinnipidamist, ning anda juhatuse, kvaliteedikontrolli töörühma ja enda tegevusest ülevaade järelevalvenõukogule. Sõltumatu vaateja peab muu hulgas pöörama tähelepanu küsimusele (ja neist järelevalvenõukogule raporteerima) kas:

- a) kvaliteedikontrolli käigus esines menetluses piiranguid;
- b) kvaliteedikontrolli käigus koguti menetluse olulisematest leidudest tõendusmaterjal.

Eelarve ja tegevusstatistika

Järelevalvenõukogu teeb otsuseid koosolekul või koosolekut kokku kutsumata. Järelevalvenõukogu korraline koosolek toimub iga kuu kolmandal kolmapäeval Audiitorkogus. Aruandeperioodil peeti 12 koosolekut ja 17 korral tehti otsus kaughääletusel, koosolekut kokku kutsumata.

Järelevalvenõukogu eelarve tulud täitusid 86,7% ulatuses. Alatäitumise põhjustas asjaolu, et aruandeperioodil ei toimunud kutseeksamit, mille tuludeks olime eelarvesse planeerinud 16.500 eurot. Kulud moodustasid eelarvesse planeeritust 42,4%. Alatäitumise põhjuseks on eelarve koostamisel planeeritud tegevuskava mitterealiseerumine. Nii ei toimunud aruandeperioodil kutseeksamit ega kutseühendusesisest kvaliteedikontrolli, samuti ei leidnud rakendamist standardiloomeks ettenähtud vahendid. Järelevalvenõukogu eelarvest kaeti Audiitorkogu üldkulusid 25.030 euro ulatuses, mis moodustab kutseomavalitsuse tegelikest kogukuludest 12,2%.

Koostöö Audiitorkogu organite vahel

Järelevalvenõukogu soovib juhtida juhatuse ja revisjonikomisjoni tähelepanu sisekontrollisüsteemi täiustamise võimalusele. Majandusarvestuse korraldamisel nn „4-silma printsiibi“ rakendamise ja kõigi rahaliste operatsioonide juures ning vandeaudiitori kutsetegevuse dokumentide käitlemise ja säilitamise regulatsiooni täiendava korraldamisega õnnestuks maandada riskid, mille osas kutseühendusesisene sisekontrollisüsteem võib olla ülemäära avatud.

Tervitaksime praktikat, mille kohaselt Audiitorkogu üldkoosolek sõnastaks prioriteetid või kinnitaks suunised revisjonikomisjoni, kui kutseühendusesisese omavalitsusliku sisekontrollimehhanismi tegevuseks aruandeperioodi kestel. Järelevalvenõukogu teeb üldkoosolekule ettepaneku, kinnitada revisjonikomisjoni tegevuse üheks suuniseks ülesanne seirata ja majandusaasta aruande kontrolli käigus hinnata juhatuse tegevusi:

- majandusarvestuse korraldamisel nn „4-silma printsiibi“ rakendamisel kõigi rahaliste operatsioonide tegemisel;
- vandeaudiitori kutsetegevuse dokumentide käitlemise ja säilitamise regulatsiooni koostamisel ja rakendamisel, mis tagaks riskide maandatuse.

Järelevalvenõukogu tegevusest annab igakülgse ülevaate 2011. aasta järelevalve aastaraamat, mis on avaldatud Audiitorkogu kodulehel üldkasutatavas arvutivõrgus.

Otsus käesoleva järelevalvenõukogu aruande heakskiitmise kohta tehti järelevalvenõukogu koosolekut kokku kutsumata hääletusel, mis lõppes 2. novembril 2011. aastal.